

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

לפני כבוד השופטת הבכירה ריבה ניב

התובע: משה ריוח
ע"י ב"כ עו"ד דר' יוסי כהן ו/או אוהד מחרז

נגד

הנתבע: כרמל שאמה הכהן
ע"י ב"כ עו"ד גיא אבידן

פסק דין

1. התובע הינו נבחר ציבור המכהן כחבר מועצת העיר רמת גן מטעם מפלגת הליכוד וכממלא מקום ראש העיר. הנתבע הינו חבר כנסת לשעבר, חבר מועצת העיר רמת גן לשעבר, אשר התמודד, בעת הרלבנטיות, לתפקיד ראש העיר מטעם רשימה עצמאית. בין השניים הייתה קיימת יריבות פוליטית באותה עת. היום, מכהן הנתבע כשגריר ישראל ב-OECD.

2. התביעה הוגשה בגין פרסומים שפרסם הנתבע כנגד התובע, המהווים, לשיטת האחרון הוצאת לשון הרע במזיד ובכוונה לפגוע שאין מפניה הגנה עפ"י דין, בסכום של 500,000 ₪ ללא הוכחת נזק.

3. טענות התובע
לטענת התובע, פרסם הנתבע חמישה פרסומים המהווים הוצאת לשון הרע כנגדו. האחד, שהתובע נפסל ע"י השב"כ מלכהן כעוזר שר ו/או נפסל מלהיכנס למשרד ראש הממשלה על רקע פלילי, השני, כי ניסה לקבל במרמה הנחה בארנונה על ביתו ועל בית הוריו בהיותו חבר מועצה, השלישי, כי התובע דרש מקבלן טובות הנאה כדי לקדם תיק בנייה. הרביעי, כי התובע הינו חלק מארגון פשיעה, והחמישי, כי התובע עזר בזיוף קורות החיים של אמו על מנת לסייע לה התקבל לעבודה בעירייה.

4. וביתר פירוט:
ביום 31.10.13 כתב הנתבע בעמוד הפייסבוק שלו בתשובה לאחר: "שלמה, זה אותו משה רווח שנפסל ע"י השב"כ בשל רקע פלילי מלהיכנס למשרד ראש הממשלה? זה אותו משה רווח שהוביל את הליכוד לריסוק ושפל היסטורי של מנדטים?"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

5. ביום 12.11.13, נערכה ישיבתה הראשונה של מועצת העיר לאחר הבחירות- בפורום נרחב. שם, הוצע התובע כסגן ראש העיר וממלא מקום בשכר. הנתבע התנגד ונשא את דבריו: "הסעיף המדובר הוא סעיף פרסונלי של מינוי בכיר, השני בעצם לראש העיר, ועם כל אי הנעימות שבדבר, אני רוצה לומר מספר עובדות שיונחו בפני חברי המועצה, יירשמו בפרוטוקול. אני בטוח שתהיה השתוללות בקהל ואני אבקש לשמור על הסדר. אדוני ראש העיר מבקש למנות לממלא מקום אדם, ואומר את העובדות הבאות: נפסל ע"י שירות הבטחון מלשרת כעוזר של שר, הוא צריך להסביר מה הרקע, שיניח בפנינו מה הרקע ונטפל בזה. הוא ניסה לקבל במרמה הנחה בארנונה על ביתו ועל בית הוריו בהיותו חבר מועצה, נכנס לתוך הישיבה." (עמ' 42 לפרוטוקול הישיבה).

עוד הוסיף הנתבע: "אני אומר את הדברים לפרוטוקול. אני לא אומר, אני לא מדבר ברמזים ולא בדברים ערטילאיים, אדוני ראש העיר. אני נחשף פה לסכנה של תביעת דיבה, אני מודע לכך."

6. בהמשך אמר הנתבע: "לפני בערך שנתיים ישבנו בפגישה עם מספר אנשים, כולל חברי מועצה לשעבר, יחד עם הקבלן סמי מנע קבלן שחי גם היום, מספר הטלפון שלו..., פירט בפני כל יושבי השולחן שמשה רווח כחבר מועצת עיר דורש ממנו טובות הנאה כדי לקדם תיק בנייה. אני אומר דברים ברורים."

7. לאחר ששככה הסערה שעורר, החל הנתבע לצטט מתוך תיקו הפלילי של אביו של התובע. כאשר העיר אחד הנוכחים (עמ' 45 לפרוטוקול הישיבה) כי אין קשר בין המעשים הללו לתובע, השיבו הנתבע: "'הוא מופיע בתיק. הוא מופיע במשפט...בבג"ץ מדינת ישראל נגד בוזגלו אמר השופט זמיר: "הפשע המאורגן, ככל שהוא מתבסס ומתפשט, מהווה סכנה חמורה יותר ויותר, המתפשט כסרטן לתחומים נוספים, וקשה יותר ויותר להילחם בו..." בסוף דבריו, טען כי התובע אמר: "אבא שלי מייעץ לי, מדריך אותי" ובכך קישר, לשיטתו, בין עברו הפלילי של האב למועמדות בנו.

ועוד אמר: "זה אותו משה רווח שרוצים למנות...חברים, בלדר של שלומי עוז עבד בקזינו לא חוקי..עזר בזיוף קורות החיים של אמא שלו בקבלתה לעבודה בעירייה. חברים, גיסו שיושב פה, שמוליק טחן, עבריין בבית הסוהר

....

חברים, אתם זוכרים שפירקו את העצמות?

..תשאלו את משה רווח מי עשה את זה"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

8. ביום 10.1.14 כתב הנתבע בעמוד הפייסבוק שלו: " שמוליק טחן חברים הוא עבריין מסוכן שלא מזמן השתחרר מבית הסוהר וממתין שגיסו מ"מ ראש העיר ידאג לו לפרנסה על חשבוננו, כמו שדאג לאשתו ואמו תוך זיוף מסמכים." לטענת התובע, מהווה כל אחת מהאמירות הוצאת לשון הרע במזיד שבגינן יש לחייב את הנתבע בפיצוי האמור ובפרסום התנצלות.

9. כרקע ליריבות סיפר התובע כי בשנת 2008 חבר אל הנתבע, לבקשתו, לרשימתו בבחירות למועצת העיר רמת גן ושימש כמס. 2 ברשימה זו. בבחירות שהתקיימו בשנת 2013 לעיריית רמת גן, התמודד הנתבע לתפקיד ראש העיר ועמד בראש רשימה עצמאית, ואילו הוא, התובע, התמודד למועצת העיר ועמד בראש רשימת הליכוד למועצה, אשר העניקה את תמיכתה למועמד עצמאי, מר ישראל זינגר. באותן בחירות- נחל הנתבע תבוסה. לטענת התובע, בסמוך ליום הבחירות שלח אליו הנתבע את שליחיו, בדרישה כי יסיר את מועמדותו ותמיכתו בזינגר ויחבור לנתבע ובתמורה- ישמש כסגנו לכשיבחר. עוד טען כי באותה פניה "אויים" ע"י השליח כי מוטב לו לקבל את ההצעה. לגרסתו, מאותה עת שסירב להצעה, הפך הנתבע את המאבק הפוליטי, הלגיטימי, למלחמת חורמה אישית, צינית ואובססיבית בתובע ובבני משפחתו.

10. טענות הנתבע:

הנתבע טוען כי במשך חייו הציבוריים בתפקידיו השונים, הינו מנהל מאבקים בשחיתות הציבורית. מאבקים אלו הביאו לגילוי שחיתויות ואף זיכו אותו באות אביר איכות השלטון מטעם התנועה לאיכות השלטון בישראל. לטענתו, הדברים שפורסמו הינם חלק מהשיח הציבורי והלגיטימי וכי התביעה הוגשה בניסיון להלך עליו אימים. לשיטתו, אין הדברים האמורים בה מהווים הוצאת לשון הרע כהגדרתה בחוק, ולחילופין כי עומדות לו ההגנות מפניה, לרבות הטענה כי היה הכרח לפרסם דברים אלה במסגרת ביקורת נוקבת של האופוזיציה העירונית שעמד בראשה- המוגנת מכוח היותה הבעת דעה.

11. לשיטתו, עומדים הפרסומים בקריטריונים של הזכות לחופש הביטוי לשקיפות מירבית בפעולותיו של השלטון המקומי הסובל מנגע השחיתות- ושלילתם פוגעת באינטרס הציבורי. בתצהירו, חזר הנתבע על עמדתו כי לדעתו, התובע הינו פוליטיקאי מושחת המציג עצמו כשה תמים (סי' 9 לתצהיר).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

12. לגופם של דברים טען הנתבע כי לתובע יש 'הסטוריה' במינוי מקורבים לתפקידים רגישים בניגוד לדיון, כי עבד בקזינו כדילר בלתי חוקי, כי משפחתו עבריינית, וכי כל יתר הדברים המצוטטים הינם אמת לאמיתה.

כך למשל: "לאחר הבחירות המוניציפליות בשנת 2003 הפעיל התובע לחץ על פטרונו הפוליטי, העבריין המפורסם שלומי עוז ז"ל, שמימן את התובע מעת לעת, לדאוג לו למציאת עבודה. עוז הפעיל את השפעתו הרבה באותה עת בלשכת ראש הממשלה..." משנכשל התובע מקבלת סיווג בטחוני לעבודה למשרת היועץ הפוליטי של השר לענייני ירושלים במשרד ראש הממשלה, מר נתן שרנסקי, פנה אל הנתבע בבקשת עזרה. הפגישה שערך הנתבע עם קב"ט המשרד, כמו גם פגישות שערכו אחרים, עזרו, לשיטתו, להסרת ההתנגדות.

13. הנתבע הוסיף כי גרושתו של התובע סיפרה לו שבעת הכנת קורות החיים של אמו, היה התובע נוכח שעה שזויף סעיף ההשכלה באותו טופס. לגרסתו, באותה עת אמרה האם כי אין לה את ההשכלה הנדרשת לקבלה לעבודה אך בנה התובע אמר לה "תרשמי שיש לך" וכך אמנם מולא הטופס. עוד ציין הנתבע כי "גם אחות של רווח החלה בהתקשרות עסקית ואספקת מוצרים לאותה חברה שלא במכרז פומבי, לדעתי בסיועו הפעיל של רווח משה." (ס' 81 לתצהיר הנתבע) וטוען בקשר לכך הנתבע: "כיצד אוכל למלא את תפקידי הציבורי נאמנה ולא לומר את הדברים החמורים אשר אני יודע ובהם אני מאמין אודות התובע?"

14. לעניין ההנחה בארנונה טען הנתבע כי במהלך שנת 2010 פנה אליו חבר מועצת העיר עו"ד רמי גני ועדכן אותו כי התובע נתפס בניסיון לעקוף את מערך בקרת וסינון הבקשות להנחה מארנונה, כאשר נכנס לשיבת הועדה שאינו חבר בה והתעקש שהועדה תדון בבקשה שבידיו ללא המתנה בתור וללא בדיקה מוקדמת כנהוג, וכל זאת מבלי שדווח כי מדובר בדירת הוריו שהוא עצמו מתגורר בה. לגרסתו, דברים אלה אושרו גם ע"י אחרים ופורסמו ברבים.

15. כך גם 'איזכר', בתצהירו מדברי הקבלן סמי מנע: "רווח מעכב לי תיק תמ"א תוך שמועבר לי מסר שאני צריך לשלם...אני לא צדיק...אני מוכן לשלם אבל מה שהוא מבקש זה יותר מדי..." לטענתו, חזר הקבלן על דברים אלו פעם נוספת בנוכחות אחרים.

16. הנתבע הכחיש כי אמר שהתובע הינו חלק מארגון פשיעה או עבריון, אך אישר כי ציטט מתוך פסק הדין שניתן כנגד אביו. לטענתו, היה התובע מעורב במשפטו של אביו, ומטבע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

הדברים תמך באביו העבריין המורשע. "חבריו ומקורביו של משה ריוח הם עבריינים או מקורבים לעבריינים."- כתב. לשיטתו, יש להביא פרט כזה לידעת הציבור. בסעיף 88, החותם את תצהירו מסכם הנתבע כי "אנו לומדים כי התובע "אינו עומד בפרץ" והוא מופעל על ידי מקורביו לביצוע עבירות פליליות תוך שימוש בכוחו, בסמכויותיו ובמעמדו." עוד הזהיר כי בימים הקרובים תיחשף פרשה חדשה אודות התובע.

17. לתמיכה בטענות הנתבע הוגשו גם תצהירי אחיו, שי שאמה, אדם קניגסברגר, יו"ר וועדת הביקורת בעיריית רמת גן, אשר הלן על כך כי דרישותיו לקבל תשובות לטענות שהועלו ע"י הנתבע- נדחו.

18. דיון

חוק איסור לשון הרע תשכ"ה- 1965 (להלן "החוק"), קובע את אחריותו האזרחית, או הפלילית של מי שמפרסם דברים שיש בהם כדי להשפיל אדם בעיני הבריות, לבזותו או לפגוע במשרתו. המבחן לפרשנות הפרסום הוא מבחן אוביקטיבי, הפרשנות שנותן האדם הסביר לפרסום (ר' ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פד"י מג (2) 33). "בהקשר זה נקבע בפסיקה כי הפרסום יפורש על פי המשמעות המקובלת בציבור כולו ועל פי הבנתו של "האדם ברוחב" או "האדם הרגיל" ש"איננו המשכיל ביותר או האיש הירוד ביותר מבחינת התפתחותו" (א' שנהר, דיני לשון הרע, עמ' 110)" (תא. 14-11-14264 כנפו נ' גינסבורקי, פורסם בנבו).

19. חופש הביטוי הוכר כזכות יסודית. הזכות לחופש הביטוי משתרעת גם על ביטויים שיש בהם לשון הרע: "חופש הביטוי משתרע על כל ביטוי יהא תוכנו אשר יהא, תהא השפעתו אשר תהא.. לעניין היקפו של חופש הביטוי אין בודקים אם הביטוי הוא אמת או שקר; אין בודקים את תוכנו; אין בודקים את תוצאותיו..". (ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך, פורסם בנבו).

"חופש הביטוי אינו חופש הביזוי." (רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר, פורסם בנבו). אל מול חופש הביטוי, ניצבת זכותו של אדם לשמירה על שמו הטוב (ע"א 4534/02 רשת שוקן נ' הרציקוביץ, פורסם בנבו, ע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא ואח', כנ"ל). במאבק בין השניים, יש לשקול את נושא הדיון, חשיבותו ואופן הביטוי. אמנם, לחופש הביטוי יינתן משקל יתר, כאשר אין כפות המאזניים נוטות לצד זה או אחר, אך אין הוא מוחלט. "הטעם לכך הוא, שחופש הביטוי אינו הערך היחיד שחברה דמוקרטית מבקשת לקיים. קיימים ערכים נוספים, אשר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14-01-36908 ריוח נ' שאמה הכהן

הכרה בהם מצדיקה הטלת מגבלות והגבלות על חופש הביטוי. " (ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך הנ"ל, עמ' 43).

20. ס' 1 לחוק איסור לשון הרע קובע כי "לשון הרע היא בר שפרסומו עלול-

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידי;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו או במשלח ידו או

במקצועו

(4)...

21. הדברים שנאמרו על ידי הנתבע על התובע, ואשר הוצגו באופן מפורש על ידו כעובדות, בשונה מהבעת דעה, מייחסים לתובע באופן חד משמעי ועקבי שחיתות שלטונית. כך בדרשו שוחד, וכך בזיוף מסמכים הקשורים למקום העבודה. דברים אחרים, כגון שהינו מתרועע עם עבריינים, שהוא עצמו הועסק בקזינו לא חוקי וכיוצ"ב פוגעים, רובם ככולם בתדמיתו האישית והציבורית של התובע, ומיועדים לשלול ממנו את התפקיד הציבורי לו היה מועמד. לפיכך, לא יכולה להיות מחלוקת כי כל הדברים שצוטטו ע"י התובע, אושרו ונישנו ע"י הנתבע, יש בהם משום הוצאת לשון הרע כדרישת ס' 1 לחוק.

22. בניסיון שלא לסכור פיות ולא להגביל את חופש הביטוי, מעניק החוק הגנות רבות, יחסיות ומוחלטות- למפרסם.

בהגנתו, טען הנתבע להגנת ס' 13 (9) לחוק הקובע כי "לא ישמש עילה למשפט פלילי או אזרחי-

...

פרסום שהמפרסם חייב לעשות עפ"י דין או על פי הוראה של רשות המוסמכת לכך כדין או רשאי לעשות על פי היתר של רשות כאמור."

התובע לא התייחס בסיכומיו, לרבות סיכומי התשובה, לטענה זו.

23. ההגנה המוקנית בס' 13 (9) לחוק הוגדרה כהגנה מוחלטת, דהיינו, פרסום החוסה תחת הגנה זו הינו פרסום מותר, בין אם האמור בו הינו אמת, ובין אם לאו. משכך, בחרתי לעסוק בטענה עוד קודם לבחינת יתר האמירות שנאמרו באותה ישיבה והמהוות את יתר עילות התביעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14-01-36908 ריוח נ' שאמה הכהן

התובע הפנה לפסק דין הקובע כי: "בחינת הפסיקה הנגישה לעיון מעלה שיש אינדיקציות לכך שעירייה יכולה להיחשב כרשות מוסמכת (ע"א 9462/04 מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ (פורסם בנבו) וכי בנסיבות מסוימות יכול להיות מעמד רלוונטי גם לדברים שנאמרים במסגרת ישיבת מועצת העיר (ע"א 241/60 תיק נ' קריניצי, פ"ד יד 2489 (1960). (ת.א. 16440/08 גרמן נ' פארן ותביעה שכנגד, פורסם בנבו).

24. בפסה"ד המאוזכר שם, (ע"א 241/60) שניתן קודם לחקיקתו של חוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965, כמו גם קודם לחקיקת פקודת הנזיקין (נוסח משולב) התשכ"ח-1968, נכתב כי "מכוח סעיף 54 לפקודת העיריות, 1934, חייב היה המשיב מס' 1, על פי סעיף 9 לתוספת התשיעית לפקודה הנ"ל, לשבת ראש בישיבת המועצה. העניין שנדון בישיבת המועצה היה עניין שהמועצה היתה חייבת לדון בו, וממילא היו המשיבים, בתור חברי המועצה, חייבים ליטול חלק בדיון ולשאת את דברם. משום כך נהנים הם מזכיה מוחלטת. על פי ס' 19(1) (ט) לפקודת הנזיקים האזרחיים 1944."

אינני סבורה כי הדברים שאמר הנתבע באותה ישיבה נכנסים לגדר הסעיף. באשר להסתמכות על פסק הדין 241/60 הנ"ל: ס' 27 לחוק הוצאת לשון הרע ביטל את הוראת ס' 16-22 לפקודת הנזיקים האזרחיים 1944, וממילא לא ניתן להסתמך עליו עוד. הטענה נדחת.

25. לחלופין, הפנה הנתבע להגנות החלות מכוח ס' 15, 14 לחוק. סעיפים אלה העוסקים בהגנת אמת בפרסום ("אמת דיברתי") והגנת תום הלב, אינם מוחלטים, אלא שאם יוכחו הטענות הנטענות שם, יהא הפרסום מוגן, חרף היותו מוציא לשון הרע.

26. בסיכומיו, כתב הנתבע: "ראשית, יש לקחת בחשבון את הקונטקסט בו נאמרו הדברים גם כשהם אמת לאמיתה מבחינת האומר ותואמים את המציאות האובייקטיבי.. האדם הסביר השומע את הדברים שומע אותם באוזן ביקורתית, ומניח בין היתר שהדברים נאמרים ברקע של יריבות פוליטית מרה.. הדעת נותנת, כי בנסיבות אלה, כל שומע סביר של הדברים, יטיל באופן בסיסי ספק בדברים שנאמרו על ידי המועמד שהפסיד בבחירות, וישמע אותם תוך שהוא משקלל את הרקע הפוליטי והיריבות הקשה בין הצדדים.."

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

27. אינני מסכימה עם האמור לעיל. חזקה על מי שנושא דברים בפני המליאה, נלחם על זכותו להמשיך ולשאת את דבריו המשמיצים ואף מודיע קבל עם ועדה כי הוא אומר 'עובדות' שהוא עומד מאחוריהן ומוכן אף להיתבע בגין כך, שהוא מתכוון, לכל טענה המושמעת על ידו, שאין לפקפק בה- וכך אף מתקבלים דבריו. אין מדובר בספק, אלא בדברים כדורבנות, שהנתבע ממשיך לטעון לגביהם כי הינם "אמת אובייקטיבית".

28. הגנת האמת בפרסום

בפרסום הראשון נטען: "זה אותו משה רווח שנפסל ע"י השב"כ בשל רקע פלילי מלהיכנס למשרד ראש הממשלה? זה אותו משה רווח שהוביל את הליכוד לריסוק ושפל היסטורי של מנדטים?"

החשיפה של הדברים הייתה רחבה ועוררה הדים- הן בפוסט של הנתבע, שלו עוקבים רבים, והן במליאה החגיגית של המועצה, שהועברה בשידור ישיר ביוטיוב (לעניין זה יש לציין כי בפרסום השני לא הוזכרו המילים 'עבר פלילי').

29. בתצהירו פירט הנתבע: "...בחלוף הזמן ומשלא ניתן אישור השב"כ החל התובע להתלונן בפני וכנראה גם בפני אחרים על הימשכות התהליך. בשיחה שהתקיימה בין השר שרנסקי לביני באותה עת עדכן אותי שרנסקי כי השב"כ מסרב לאשר את הסיווג לתובע...באמצעות ארז חלפון תואמה לתובע ולי פגישה אצל קב"ט משרד רוה"מ...לפגישה עם קב"ט המשרד הגענו התובע ואני יחד ועיקרה היה שקב"ט המשרד טוען שקיים רקע מאוד בעיתי מבלי שפירט (הדגשה שלי- ר.ג) בעוד רווח טוען שלא ידוע לו על דבר כזה וכי לא עלה בראיון..לאחר פרק זמן של שבועות לפחות למיטב זכרוני החל לעבוד בלשכת שרנסקי." (ס' 54-57 לתצהיר).

גם בסיכומיו, התייחס הנתבע לעיכוב שחל בקבלת אישור השב"כ להעסקתו של התובע ויפסילתו לתפקיד: "משסירב השב"כ ליתן אישור להעסיק את התובע נוכח עברו, ומשהדברים היו ידועים באופן אישי לנתבע שהיה מעורב בהם, הרי שתוכן דבריו אלה הוא אמת, ובוודאי שהנתבע האמין באמיתותם." (ס' 38.7 לסיכומים).

30. העיד מר שרנסקי, כי חל עיכוב בקבלת האישורים הנדרשים, ממשרד ראש הממשלה, אשר נבע, ככל הנראה "ממשהו הקשור בצבא" (עמ' 66 ש' 23), ואכן היה צורך בזירוז התהליך. מאידך, העיד כי הדבר איננו יוצא דופן, וכי אפשר לבקש מהשב"כ שיתוף פעולה, אך לא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

"לעשות איתם קומבינות." (עמ' 67 ש' 2,3) כלשונו. עוד העיד כי הממליץ לקבלת התובע למשרת אמון זו היה אכן הנתבע, וכי בדיעבד, היה שבע רצון מאוד מהתובע- במשרתו זו.

31. העד לא ייחס לתובע עבר פלילי.

יתרה מכך- לא הוכח מעולם כי לתובע יש רישום פלילי כלשהו, וסבורתני כי אף הנתבע אינו טוען זאת עתה, שכן העיד כי: "עד היום איני יודע מדוע השב"כ פסל אותו להיכנס לתפקיד זוטר, במשך חודשים".

32. העובדה כי אדם איננו עובר מבדק בטחוני על מנת לשרת כעוזר של שר, איננה לשון הרע, אולם כשמוצמדת לכך האשמה כי הפסילה באה בעטיו של עבר פלילי, שונים הם פני הדברים.

משנטען ע"י הנתבע בפייסבוק כי התובע נפסל מלהתקבל למשרה, שעה שהתקבל אליה, ומשנטען כי הפסילה באה עקב רקע פלילי, שאיננו, הנני קובעת כי אמירה זו מהווה הוצאת לשון הרע כנגד התובע.

33. ישיבת מועצת העיר מן המניין מס' 1 מיום 12.11.13 הייתה ישיבה חגיגית, רבת משתתפים. בתחילתה, הוקראו תוצאות הבחירות, הושבע ראש העיר החדש, מר ישראל זינגר והושבעו בהצהרה לשמירת אמונים כל חברי הישיבה. מיד עם תום ההשבעה, לכשנתבקשה בחירת יו"ר לניהול הישיבה, השתלט הנתבע על הישיבה וקרא: "האחרון שצעק זה שמוליק טחן, עבריין שישב בבית הסוהר. גיסו של מ"מ ראש העיר. עבריין שישב בבית הסוהר.... רמת גן פספסה הזדמנות לשינוי, חברי, חברי המועצה. רמת גן לא בררה ולא בחרה, אלא הוסטה, הופחדה ופחדה. המנצח הגדול של הבחירות הוא הפשע המאורגן.."

34. בדבריו כנגד הנתבע קשר האחרון את התובע עם משפטו הפלילי של אביו. משנשאל, מדוע אין הוא מפריד בין השניים, השיב כי התובע בא להעיד לטובת אביו. דבריו של הנתבע טובלו בסיפורי עבריינות ו"פירוק עצמות", כששומעו אינם יכולים להפריד בין התובע לבין עולם העבריינות. סעיף 3 לחוק קובע במפורש כי "איין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם שנפגע בה משתמעת מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה." לעניין זה נקבע כי "גם העמדתם של שני קטעים זה לצד זה עשויה ללמד כי יש קשר בין האמור בהם, וזאת למרות שהדבר לא נאמר בקטעים עצמם. כך, למשל, פורסמה במקרה אחד כתבה בה נטען כי ראש עיר מסייע לזים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

מסויים; באותה כתבה הופיע גם קטע שבו נאמר שאשתו של ראש העיר מטפלת כעורכת דין בהתקשרויות עם אותו יזם, בכתבה עצמה לא נאמר שיש קשר בין הדברים, אולם בית משפט השלום קבע, כי הקורא אינו יכול להימנע מהמסקנה שקיים קשר בין פעילות ראש העיר לבין העובדה שאשתו קיבלה לטיפול עניינים מסוימים. (שנהר, שם, עמ' 114).

35. טען התובע כי הנתבע "לא עצר באדום". אכן כך, חרף העובדה שמנהל הישיבה קרא לו לסדר פעם ופעמיים, המשיך הנתבע:

"זוכרים שפירקו את העצמות של הנכד של קונניץ? תשאלו את רווח מי עשה את זה".

צעקות רמות שנשמעו, ודרישה מהנתבע לסיים את דבריו השלימו את הנאום:

"חברים, יחד עם זאת וגם אחרי שפירטתי בפניכם את תיק הפשיעה החמור אליו הוא נדון למאסר בפועל ארוך.. הרשעה בסמים והרשעה בניהול קזינו לא חוקי, גם כן ידוע שהיה בכיר בארגון הפשע של האלפרונים. חברים, הדברים האלה, כאשר המועמד אומר בבית המשפט...אומר, והוא זה שהכניס לכללי המשחק בלבחון מי האבא והדוד של כל אחד.. הוא אמר: "אבא שלי מייעץ לי, מדריך אותי".

36. בעדותו, אישר הנתבע כי אין הוא טוען עתה כי התובע קשור לעולם הפשע אלא כי יש לו "ממשקים בעיתים עם עבריינים, גם פוליטיים, גם משפחתיים וגם חבריים לאורך שנים רבות". (עמ' 82 ש' 6). כך אף בסיכומיו: "מעבר לכך, האמירות שלפיהן סביבתו הטבעית- הן הסביבה החברית והן הסביבה המשפחתית של התובע היא סביבה עבריינית- היא עובדה".

37. התובע טען כי איננו מצוי בקשר עם אביו. מאידך, הזכיר כי כל אותם דברים המוטחים כנגדו היו ידועים לנתבע בשנים עברו.

ש" יש לך הוכחה פה, שהתובע היה בלדר של שלומי עוז?

ת. אני ראיתי בעיניים שלי, בשנים 2002-2004.

ש. אם ידעת על זה בשנת 2008, מדוע לא סיפרת לציבור על זה שמספר 2 שלך הוא בלדר?

ת. אני חוזר על תשובתי, בשנת 2008 לא הייתה נחיצות. זה זוטי זוטות."

38. מבלי להיזקק יתר על המידה לטענות התובע בסיכומיו כי "גיסו של הנתבע נחשד בפרשה בינלאומית של הלבנת הון מכספי סמים ונשק, בה מעורב האינטרפול; כי בהיות הנתבע חבר מועצה עשה הנ"ל עסקאות נדל"ן עם בת זוגו דאז אשר הועסקה במחלקת ההנדסה; כי משפחתו של הנתבע הינה בעלת קשרים עם גורמים עברייניים" (ס' 16 לסיכומי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

התשובה), סבורתני כי הטלת הדופי והשחרת פניו של התובע באותה ישיבה, בהקשרים רלבנטיים ושאינם רלבנטיים, לא בכדי באה. כזכור, שימש התובע כסגנו של הנתבע, עד שחלו שינויים פוליטיים שבגינם נפרדו השניים. מתברר כי אותן עובדות, הנטענות (ולא מוכחות) כלפי התובע עתה, היו ידועות לנתבע עוד קודם לכן, אך נשכחו, בשעה שהיה נוח לשכחן, כ"זוטי זוטות" ונמצאו ראויות לתהודה עצומה, בעת אחרת. גם פרסום זה הינו הוצאת לשון הרע כנגד התובע.

39. באותה ישיבה, טען הנתבע:

"לפני בערך שנתיים ישבנו בפגישה מספר אנשים, כולל חברי מועצה לשעבר, יחד עם הקבלן סמי מנע. סמי מנע קבלן...פירט בפני כל יושבי השולחן שמשה רווח כחבר מועצת עיר דורש ממנו טובות הנאה כדי לקדם תיק בנייה. אני אומר דברים ברורים."

40. הקבלן, מר מנע, בעדותו, שלל את הדברים מכל וכל. בעדותו אף סיפר כי יום לפני עדותו התקשר אליו מר גולדשטיין השוכר נכס שלו ומוכר לו. הנתבע אישר שפנה טלפונית אל מר גולדשטיין לפני הדיון. לאחר מכן שאל את העד (הקבלן) כך:

ש. דיברנו על המשפט, וסיפרתי לו (למר גולדשטיין- ר.ג.) על מה המחלוקת, וסיפרתי לו שאין לי תמיכה חוץ מעדותי ועדות אחי, בנושא הטענה בעניינך. כשהוא שמע שאמרת "וסמי היה מוכן לשלם, אבל רווח ביקש יותר מדי" הוא אמר שאמרת לו בדיוק את אותו דבר. מהי תגובתך?

ת. לא דיברתי ולא נפגשתי ולא היו דברים מעולם. אני חמש שנים לא מדבר איתו. רק אתמול התקשר גולדשטיין כדי למשוך אותי בלשוני וגם שאל אותי את אותה שאלה. התפלאתי לשמוע אותו אתמול..

....

ש. פגישה נוספת ביום שישי נערכה בבית הורי, כמה חודשים לאחר הפגישה בקפה, שם השתתף אחי, ולמיטב זכרוני השותף שלך גבע. שם אתה חוזר על הסיפור שרווח ביקש יותר כסף ממה שהיית מוכן לשלם.

ת. לא דיברנו על הדברים האלה. שאול גבע יכול להעיד על כך."

עוד הוסיף העד כנגד הנתבע: "אתה שלחת אותו, אתה קונה בכוח אנשים. אתה משתמש בשם שלי ומכתים אותו אחרי 80 שנה?"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

41. הגב' דליה דויטש, בת דודתו של מר מנע, יצאה מאולם המליאה כאשר העלה הנתבע את טענותיו כנגד התובע בגין דרישת השוחד מבן משפחתה: "יצאתי מהאולם, התקשרתי ישירות לסמי, שאלתי אותו והקלטתי את השיחה ושאלתי אותו אם פעם משה רווח ביקש ממך איזשהו שוחד תמורת קידום הפרויקטים, הוא ענה לי "לא היה מעולם". הוא שאל מי המציא את זה עלי ואני אמרתי שזה עתה הנתבע אמר בישיבה, ליד מאות אנשים שהיו באולם. הוא התקומם וכעס. יש לי הקלטה. הוא אמר שהוא מוכן לבוא וללכת למשטרה להגיש תלונה. אמרתי שלא צריך, וחזרתי לאולם נסערת, משום שהנתבע הכפיש את שמו של סמי ושל התובע." (עמ' 14 ש' 10).

42. אחיו של הנתבע הגיש תצהיר בו כתב: "זכור לי היטב כי בפגישה זו אמר סמי מנאע כי משה רווח דרש ממנו טובות הנאה כדי לקדם תיק בניה." בעת חקירתו, לא נשאל העד על האמירה דלעיל, והאמור בתצהיר לא נסתר.

43. גרסת התובע לא אומתה, ואף נשללה ע"י הקבלן עצמו. בסיכומיו, טוען הנתבע כי אלמלא האמין בנכונות הדברים, לא היה מוסר את שמו פרטיו המדויקים של הקבלן והוסיף: "מאחר והקבלן הינו גם פעיל פוליטי שהתמודד למועצת העיר סביר היה להניח שהוא נמצא בקהל ואם מדובר בהמצאה יעמוד ישר ויסתור אותה קל וחומר שקיים גם הסיכון שיעשה כן גם אם מדובר באמת צרופה לאור אי הנעימות שבדבר והאינטרסים הנדלניים שיש לו וילדיו בעיר."

על כך אשיב, ראשית, הוכח כי הקבלן לא היה נוכח בישיבה, והשנית, שאם בכל מקרה היה הנתבע סבור כי אותו אדם יעמוד ויכחיש את דבריו, על שום מה בחר להשמיעם?

44. מבין שתי הגרסאות, בחרתי להעדיף את זו של התובע. תצהירו הלקוני של האח לא נסתר, אמנם, אולם למעט אותו משפט שצוטט, לא פורשה האמירה, ולא הוגשה תלונה בעקבותיה, ע"י האח או ע"י הנתבע עצמו, למרות שאיננו מהסס מהגשת תלונות. בניגוד להרגלו של הנתבע להקליט שיחות, לא הוקלטה השיחה הראשונה, ואף לא השיחה הנוספת. ניסיונו של הנתבע להביא את אותו גולדשטיין לעדות, לא צלח, ואילו עדות הגב' דויטש, תומכת אף היא בגרסת התובע.

45. נטל הראייה להוכחת טענת "אמת דיברתי" מוטל על הנתבע. עדויות שמועה לרוב הובאו כאן, ואולם זו של הנתבע הינה העומדת לדיון. אותה שמועה שהועברה מכלי לכלי- לא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

הוכחה. משכך, ניתן לקבוע כי האשמתו של התובע בדרישת שוחד מהקבלן, מהווה הוצאת לשון הרע כנגדו.

46. התובע ניסה לקבל הנחה בארנונה על ביתו ועל בית הוריו במרמה, בהיותו חבר מועצה: בתצהירו כתב הנתבע: "לכל תושב זכות להגיש בקשה להנחה...במהלך הקדנציה הקודמת סביב שנת 201 פנה אלי חבר מועצת העיר עו"ד רמי גני ועדכן אותי כי התובע נתפס מנסה לעקוף את מערך בקרת וסינון הבקשות להנחה בארנונה תוך שהוא נכנס לישיבת הועדה שהוא אינו חבר בה כשטופסי הבקשה בידי, תוך שהוא מתעקש שהועדה תדון בבקשה ללא המתנה בתור ומבלי שנבדקה ע"י הגביה, הרווחה, ומבלי שנבדקו תדפיסי חשבונות הבנק ועוד בדיקות שנעשות בכל בקשה לרבות שליחת חוקר פרטי באופן אקראי או על בסיס חשד...".

לאחר שהתובע הגיש את התביעה הזו נשאלתי במהלך דיון בועדת הנחות בתחילת שנת 2014 על מה הוא בדיוק משה רווח תובע אותי. כשהגעתי לטענתו בעניין הזה קפצה ממקומה בפליאה ותדהמה נציגת המחלקה המשפטית בועדה עו"ד מרכוס ואמרה: "אני לא מאמינה. אני הייתי בישיבה הזו ואני מוכנה להעיד על כך." (ס' 62,67 לתצהיר).

47. בעמ' 42 לפרוטוקול ישיבת מועצת העיר, נאמר ע"י הנתבע: "הוא ניסה לקבל במרמה הנחה בארנונה על ביתו ועל בית הוריו בהיותו חבר מועצה, נכנס לתוך הישיבה..". (סוף הציטוט). אמירה זו היא המהווה את העילה הנוספת. אין מחלוקת כי התובע הגיע לישיבת וועדת ההנחות בארנונה שדנה באותה ישיבה בבקשת ההנחה של אמו. העיד על כך התובע:

"הכל נעשה לפי חוק, ולא נפל שום פסול בהתנהגותי, וזו הייתה תגובתי. אתה (הנתבע- ר.ג.) היית חבר וועדת ההנחות, ואתה יודע מה הקריטריונים לקבל הנחה. לא כל אדם יכול להגיש בקשה ולא לקבל. יש סינון ראשוני. ניגשים לאחראית הוועדה בארנונה, היא נותנת לך טפסים ואומרת אם אתה עומד או לא. אחרי זה החומר עובר למנהל אגף הגבייה והוא בודק אם זה יכול לעלות לוועדה או לא. הוא זה שממליץ לוועדה. הקריטריונים ברורים; הכנסה, חולי וכדומה. אמי עמדה בל הקריטריונים. אני לא יכול לעקוף את כל הדברים האלה...אתה היית חתום בשנים 7-2006 על ההנחה של אמי. אתה ידעת מה היה המצב הכלכלי שלה. זו לא הייתה טעות, אלא נסיון פגיעה מהותי בי ובמשפחתי.

ש. האם ראוי שיו"ר וועדת ביקורת של העירייה, יגיע לוועדת הנחות, ועוקף את כל הקריטריונים ומקצר את התור, על מנת שהוועדה תדון בבקשתה של אמי?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

ת. לא תקיין לקצר וזה לא מה שהיה."

48. התובע הסביר כי הגיע לישיבה כמשקיף, ונשאל ע"י ביהמ"ש:
- ש. "האם ראוי שמי שבקשת אמו אמורה להידון באותו (יום) "יידחף" להיות משקיף?
- ת. לא נדחפתי. היה לי מינוי משקיף מטעם יו"ר הוועדה.
- ש. באת לכל ישיבה?
- ת. באתי למספר ישיבות. לא הגעתי לישיבה הזאת באופן ספציפי, הגעתי לרובן.
- ש. האם ידעת שבאותו יום אמורים לדון בבקשה של אמך? שהרי הטענה של הנתבע היא שבאת על מנת לקדם את הדיון בבקשה של אמא שלך.
- ת. אין לי יכולת לקדם, אין לי יכולת השפעה או הצבעה.
- ש. ידעת שבאותו יום אמורה להידון בקשתה של אמא שלך.
- ת. זה נודע לי ברגע האחרון, והודעתי ליו"ר."
- עפ"י עדותו של התובע- עד שנת 2010 התגורר בכתובת אחרת, עם אשתו הראשונה. אחרי שנפרדו, בשנת 2011, שכר דירה משל עצמו ולא גר בדירת ההורים.

49. עורכת הדין דפנה מרכוס, היועצת המשפטית בוועדת הארנונה, הוזמנה לעדות ע"י הנתבע:

"חברי הוועדה שהוזמנו יש להם תפקיד כמו כל חבר וועדה, לומר את דעתם. אם היא מתקבלת או לא- זה עניין אחר. יש יו"ר והוא מכריע, לא תמיד עמדת מתקבלת. שמעתי את המושג "משקיף", אני לא מכירה את המונח המשפטי, הוא לא קיים בחוק. מבחינתי, אם מישהו בא לוועדה ושומע אותה, אני לא חושבת או יודעת אם הדיונים בה סגורים, אבל אני מניחה שאם מישהו רוצה להיות משקיף ולא להשתתף, אין מניעה מבחינת החוק."

50. באשר לבקשת ההנחה של אותה וועדה העידה: "...המקרה הזה, היה שם דין ודברים, הבקשה הגיעה ונאמר שם שעל פי מרשם האוכלוסין מר רווח מתגורר במקום ולמעשה הוא שותף לבקשה. הוא היה חבר מועצה באותה תקופה, הבקשות הרבות שמגיעות לוועדה מגיעות אחרי שמנהלת מח' הגביה בדקה אותן ויש המלצה אם לאשר וכמה. יכול להיות שנכתב שם שעל פי רישומי משרד הפנים גר במקום.

ש. למה אם הוא מתגורר במקום זו בעיה?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

ת. אין בעיה בעיני, שכל אדם, לרבות חבר מועצה, יגיש בקשה. למיטב זכרוני, הבקשה עוררה תכונה משום שהיא לא הוגשה בשמו אלא בשם הוריו, בבקשות עצמן צריך לפרט מי מתגורר בנכס כי יש משמעות מה ההכנסות באותו משק בית בגינו משלמים ארנונה." בקשר לאותה ישיבה, העידה עוה"ד מרכוס כי אותה תכונה שהתעוררה בה, לא נראתה בעיני כ "מקרה קיצוני" (עמ' 46 לפרי)

51. מתוך בקשות להנחה בארנונה הקודמות שהוצגו, התברר כי אמו של התובע קיבלה ב- 5 השנים הקודמות לאותה שנה הנחה, באישור הוועדה ובחתימת הנתבע. בשנת 2006 נתבקשה חברת א.י. יואיר בע"מ לערוך חקירה בקשר לבקשת האם להנחה בארנונה. בחוות הדעת, הממליצה על מתן ההנחה, נכתב כי האם וכל ילדיה (למעט זה המתגורר בחו"ל), מתגוררים בביתה, וכי התובע, אשר התגורר בבית באותה עת, עפ"י הדיווח הנ"ל, הינו סטודנט, המועסק כשכיר בחברה. בקשה זו, אושרה ונחתמה, בין היתר ע"י הנתבע. פירושו, כי גם בשעה שהתגורר התובע בבית אמו, והדבר היה ידוע לוועדה, לא נשללה מהאם הזכאות להנחה.

52. לסיכום פרק זה- התובע טען כי באותה שנה לא התגורר כלל בבית אמו, אך כתובתו לא עודכנה. כבר הוזכר כי בבקשות קודמות, בהן דווח כי הוא מתגורר בביתה ויש לו הכנסה משלו, קיבלה האם הנחה. באותה שנה, לא אושרה ההנחה כלל. מתוך האמור לעיל, לרבות עדות עו"ד דפנה מרכוס, לא הוכחה הטענה כי התובע ניסה במרמה לקבל הנחה בארנונה. אין מחלוקת כי יחוס מעשה שחיתות לנבחר ציבור, כמו גם לכל אדם אחר, מהווה הוצאת לשון הרע. מכאן, שגם עילה זו מתקבלת על ידי.

53. הפרסום לפיו סייע התובע לאמו לזייף פרטים לקבלה לעבודה : הנתבע, בטענת ה"אמת דיברתי" שהעלה, מסתמך על גרושתו של התובע שסיפרה כי שמעה... וכו'.

לאימות הדברים, טען הנתבע כי הלך לבית עמנואל, אלא שאותו טופס, עליו מתבסס הנתבע, לא נמצא : "ביררתי את שני הדברים. לגבי קורות החיים, הם לא נמצאו. עדותה של הפקידה לירז דהן הייתה אמינה עלי. בדקתי כמה דברים שהיא אמרה לי והם נמצאו אמינים."

54. הנתבע התבסס על שיחה שנוהלה בינו לבין העדה, והוקלטה על ידו. בתצהירו, כתב הנתבע : "לירז (אשתו הראשונה של התובע- ר.ג.) אמרה לי שעזרה למשה רווח להכין קורות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

חיים לצורך קבלה לעבודה לתפקיד מסויים בבית עמנואל- חברה לתועלת הציבור בבעלות העירייה.

לירז פירטה בפני כי כאשר ערכה את קורות החיים של אמו של התובע, אמרה אימו של רוח שאין לה את דרישת ההשכלה הנדרשת ורווח אמר תרשמי שיש לך וכך נעשה. " (ס' 78,9).

55. העדה לא התייצבה להעיד, ובעת חקירת הנתבע על תצהירו דויקו הדברים :
ש. לשיטתה של לירז, מי ישב בחדר עם אמו של מר רוח ועשה את קורות החיים?
ת. היא ומר רוח, אני מסיק מזה שמר רוח היה בחדר
ש.ב.מ אני קוראת לך מתוך התמליל: אני לא יודעת מה היה. אני יודעת שהיא אמרה אבל אין לי 12 שנות לימוד אמרתי לה תרשמי, נו אז מה שטויות.
כרמל: את אמרת לה תרשמי או הוא אמר לה תרשמי
לירז: לא, זה אני עשיתי לה את הקורות חיים אבל היא אמרה אין לי 12 שנות לימוד, אמרתי לה לא נורא, אני ארשום 12 שנות לימוד וגם הוא באיזשהו מקום ברקע צעק – "מה, מי בודק את זה? אף אחד לא בודק את זה" משהו כזה"
האם האמירה "מי בודק את זה, היא הסיוע לזיוף קורות חיים?
ת. בתוקף מעמדו כסגן ראש עיר הוא נותן את החיזוק ואת הביטחון לעשות את זה שאיש לא יבדוק את זה."

56. התובע לא נשאל כמה שנות לימוד למדה אמו, הטופס לא הוצג, העדה לא העידה. נותרנו, אם כן, בטענת זיוף מגומגמת וללא תימוכין.
גם כאן, האשמת נבחר ציבור בזיוף זוהי האשמה חמורה. הנני קובעת כי יש בה משום הוצאת לשון הרע כנגד התובע.

57. משנשללה הגנת ס' 14 לחוק, הנני נדרשת בקיצור לס' 15-17 הגנת תום הלב ושלייתה, שהנתבע לא התייחס אליהם בסיכומיו באופן מפורש.
"משמעות המונח "תום לב" שבסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע אינה זהה למשמעות מקובלת של המונח. במקרים מסוימים מותנה תום הלב בתנאים שאינם נוגעים בהכרח להגינות וליושר. לפיכך, ייתכנו מקרים שבהם ייקבע שהפרסום לא נעשה בתום לב למרות שאיש לא ייחס למפרסם חוסר יושר או כוונה רעה, ומאידך גיסא ייתכנו גם מקרים שבהם לא יהיה ספק שלמפרסם יהיו מניעים זדוניים ולמרות זאת ייקבע שדרישת תום הלב שבסעיף 15 התקיימה בפרסום." (דיני לשון הרע, אורי שנהר, עמ' 260).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

58. ס' 15 מעניק הגנה למי שפרסם דבר לשון הרע בתום לב. חלק מתתי הסעיפים מתייחסים למפרסם שהביע דעתו. הואיל והנתבע עצמו טען כי מדובר בעובדות מוצקות, אין להיזקק לסעיפים אלו.

ס' 15 (2) מעניק הגנה למי ש"היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום".
ס' 16 (א) קובע כי "הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב."

58. אינני סבורה, והנתבע אף לא הצביע על כך כי הייתה מוטלת עליו חובה כלשהי להכפיש, כפי שעשה, את התובע, לפגוע בשמו הטוב ולהטיל דופי באישיותו פעם אחר פעם. הפרוטוקול, קריאות הביניים והסערה שעוררו דברי הנתבע, ניסיונות הקריאה לסדר וההשתקה שלא הועילו, מלמדים על פרסום שאיננו סביר באותן נסיבות. הנתבע לא התנצל ואיננו חוזר בו מאותן אמירות, שגם כאשר הוכח כי אינן נשענות על אדנים מוצקים אלא על שמועות, (שלא הוכחו), מצא לנכון לחזור לטעון אותן היום.

59. ס' 17 לחוק שולל הגנה זו ומציב חזקה שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם "הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על ידי סעיף 15".

בסיכומיו טען הנתבע כי מילא באמירתו את הדברים את תפקידו הציבורי נאמנה בעת שאמר דברים חמורים אשר אותם ידע אישית ובהם האמין אודות הנתבע. גם לו סברתי כי הנתבע חייב היה לומר את דבריו, ואין הדבר כך, הנתבע העצים את האשמותיו כלפי התובע באופן בלתי פרופורציונלי, ואין הוא חוזר מהן אף היום.
הנני קובעת כי לא עומדת לנתבע הגנת תום הלב.

60. כתב התביעה מנה את הפרסום בפייסבוק, הפרסומים בישיבת המועצה, ופרסום נוסף בדף הפייסבוק של הנתבע. בסיכומיו, טען התובע לראשונים והתעלם מהפרסום האחרון. משנזנח פרסום זה- אינני מתייחסת אליו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

61. גובה הפיצוי

התובע עתר לפיצוי בסכום של 500,000 ₪ בגין כל אחד מהפרסומים. בסיכומי הצדדים לא מצאתי התייחסות לנושא היקף הפרסומים. לעניין זה מצאתי לנכון לפסוק על פי החומר המצוי לפני, מבלי לדרוש השלמות מהצדדים.

כאמור, הדברים המובאים כאן פורסמו בשני אירועים ומקומות שונים. האחד, הראשון בדף הפייסבוק של הנתבע, והאחרים, באותה מליאת המועצה ששודרה ביוטיוב. חרף העובדה שהנתבע מתייחס למספר נושאים שהועלו באותה ישיבה ושלגביהם קבעתי כי הינם מהווים הוצאת לשון הרע, כאילו מדובר בפרסומים שונים- לטעמי, הפרסום אחד הוא. הישיבה, שהאמור בה משתקף בפרוטוקול שצורף המכיל כל מילה שנאמרה.

62. "ס' 1 לחוק, מגדיר כי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול לגרום לתוצאה מזיקה מסוימת, משמע, לשון הרע איננו מושג העומד בפני עצמו, אלא תמיד נלווה אליו גם מרכיב של פרסום. על כן, יש לקרוא את הוראת ס' 7א (ד) לחוק כמתייחסת לאותו פרסום של לשון הרע, יותר מפעם אחת. כך למשל, אם במסמך מסוים שפורסם, מצוי יותר מביטוי אחד שיש בו משום לשון הרע, אין לפסוק יותר מפעם אחת פיצוי סטטוטורי בגין אותו פרסום, שכן מדובר רק בפרסום אחד, חרף ריבוי הביטויים באותו מסמך, שכל אחד מהם כשלעצמו מהווה לשון הרע. לעומת זאת, כאשר אדם מסוים מבצע שורה של אקטים נפרדים זה מזה, שבכל אחד מהם הוא חוזר על אותה דיבה ממש, אין כל מניעה מלחייב אותו בפיצוי ללא הוכחת נזק יותר מפעם אחת, לפי מספר האקטים המעוולים שהוא מבצע." ((עמ"ש (מחוזי ת"א 47311-1013 פלוני נ' פלמונית).

הנני קובעת כי מדובר בשני פרסומים המהווים הוצאת לשון הרע.

63. התובע טען כי הפרסומים נעשו בכוונה לפגוע, כאמור בס' 7א (ג) לחוק. הנני מקבלת טענה זו. היריבות בין השניים החלה בעת שנפרדו דרכיהם. מעת שעבר התובע לרשימה אחרת, אין הנתבע מהסס להשחיר פניו, וכך אף עשה בשני המקרים. זאת ועוד, גם כאשר כבר חדלה משרתו הציבורית של הנתבע בעירייה, והחל לשרת בתפקיד מכובד בחו"ל, לא פסקו הדברים.

64. הכוונה לפגוע, נקבעה בפסיקה ככוונה של ממש: "בהתאם לכך נקבע, כי אין די בהוכחת צפיות ברמה קרובה לוודאות לאפשרות התרחשות הפגיעה, לשם הוכחת "כוונה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

לפגוע", אלא על המאשימה להוכיח כי מי שפרסם את לשון הרע, התכוון לפגוע באופן ממשי באמצעות הפרסום....

נוכח מהותם של הערכים המתנגשים שיש לאזנם נקבע בפסיקה כי הדברים שנאמרו ביחס לדרישת ה"כוונה לפגוע" בהקשר לאחריות פלילית המוטלת בהתאם לסעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, ישימים גם בהקשר לסמכותו של בית המשפט לחייב בכפל פיצוי סטטוטורי בהתאם לסעיף 7א (ג) לאותו חוק. (ע"א מחוזי ת"א 9712-12-13 קר שירותי רפואה בע"מ נ' א.מ.ל אמריקן לייזר בע"מ, פורסם בנבו).

עוד נקבע כי "נזק זה נשקל לא רק בהקשר לפרסום עצמו, אלא גם בהתחשב בהתנהגות הצדדים לאחריו, ואף במהלך הדין המשפטי, התנהגות העשויה להגדיל את הנזק או להקטינו, לפי העניין." (ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי ואח', פורסם בנבו).

65. לסיכומי התשובה צירף התובע את "פניניו", כלשונו, של הנתבע, ממקום מושבו בצרפת, כלפי התובע "וכל מי שהנתבע מזהה כקרוב אליו."

ואכן, במאי 2017, לאחר שמיעת הראיות ובטרם ניתן פסק הדין, כתב הנתבע בפוסט רב תפוצה לאחר: "איפה היה הכאב שלך שזינגר ורווח כבר כמעט ארבע שנים מחרבים את העיר בבניה פרועה ללא תכנון ומענה תשתיתי?"

היכן היה הכאב שלך שאשתו של רווח פתחה חברה לתמ"א עם חבר טוב אחר של רווח ועם בן דודתו...אותו בן דודה שלדברי גרושתו של רווח פתח עם רווח אצלך בסניף חשבון משותף... אני לא שאלתי מתי אמא שלך נכנסה לעבודה בעירייה אלא מתי זכתה בתפקיד הנוכחי? ומה היה תפקידה הקודם?

ואל תיתמם אם לומר על אדם שהוא גרוע מאדם שמומלץ לכתב אישום בעבירות שחיתות חמורות זו לא השמצה אז כנראה אתה באמת. מתאים לעולמות של רווח.. לגבי זמני עדיף שתדאג לזמנד ולבנק הפועלים...אני אמנם לא מוכשר בעיניך אבל עדיין יודע לכתוב בזמן הליכה לאורך הסיין."

כאן, בלשונו המשתלחת (הפעם בנפגע אחר), מגלה הנתבע כי לדעתו לכתוב מילים חמורות כנגד אחר מהווה השמצה, וחרף זאת הינו ממשיך בהשמצותיו אלו.

66. כאמור, הנתבע מעונין בחיסולו הפוליטי של התובע ואין הוא מסתיר זאת. הואיל וקבעתי כי הדברים שנאמרו על ידו מהווים הוצאת דיבה, הכוונה המתלווה להם מצדיקה ומחייבת כפל הפיצוי.

הנני קובעת כי הנתבע ישלם לתובע סכום של 280,000 ₪ בגין שני הפרסומים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 36908-01-14 ריוח נ' שאמה הכהן

67. הוצאות

בבוא בית המשפט לפסוק הוצאות, הינו רשאי להביא בחשבון את התנהגות הצדדים. התנהגותו של הנתבע לאורך כל ההליך כמו גם לאחריו, כפי שצוטט לעיל, מביאה אותי לפסוק הוצאות לחובתו ולטובת התובע בסכום של 46,000 ₪.

ניתן היום, ח' כסלו תשע"ח, 26 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

ריבה ניב, שופטת בכירה

